

Uitwerking zorgtak

Zorgtak

Naast de ontwikkeling van ons melkveebedrijf is er de ambitie om het bedrijf te *verbreden* met een zorgtak, omdat Danielle als verpleegkundige hier haar hart heeft liggen. Danielle werkt inmiddels als 13 jaar in de zorg, waarvan de laatste 3 jaar als kinderthuiszorgverpleegkundige.

Graag zouden wij een plek willen bieden aan kinderen met een ontwikkelingsgerichte en/of medische hulpvraag in de leeftijdscategorie van 0 tot 16 jaar. Hierbij kunt u denken aan kinderen met lichamelijk beperkingen die afhankelijk zijn van medicatie of medische apparatuur. Of kinderen met een ontwikkelingsstoornis zoals ASS (verzamelnaam voor stoornissen in het autistisch spectrum) of ADHD. Deze kinderen kunnen vaak niet terecht op een gewoon kinderdagverblijf of peuterspeelzaal, omdat men hier niet voor ingericht of opgeleid is. Daarnaast kun je een aanvulling bieden in de begeleiding voor de schoolgaande kinderen met een beperking. Op de nieuwe locatie zou een plek gerealiseerd kunnen worden waar deze kinderen de juiste begeleiding kunnen krijgen.

De zorgtak zal kleinschalig opgezet worden om de kwaliteit voor de kinderen te kunnen garanderen en omdat deze manier van werken bij ons past. Aantallen zijn moeilijk te noemen, omdat we graag elk kind de mogelijkheid willen bieden om bij ons terecht te kunnen. Dat zou dus kunnen variëren van 1 uurtje therapeutisch paardrijden tot 3 volle dagen begeleiding 1 op 1. Daarom kun je niet spreken over het maximaal aantal kinderen per week, omdat deze zeer variabel is. Om een richting te geven zou een groepje van maximaal 5-10 kinderen per dag het uitgangspunt worden. Hoe het aantal dagen per week ingevuld zal worden is ook moeilijk te zeggen. Dit hangt af van de vraag en zal nader ingepland worden.

Uitwerking van de tekening zorgtak (zie bijlage)

De invulling van de zorgtak zal plaatsvinden in het linkse gedeelte van de noordelijkste stal op de bouwtekeningen. De stal zal over de lengte, in het midden, dicht zijn met daar tussen afsluitbare deuren als doorgangen. Ook zullen er twee toegangswegen komen vanaf de weg. Zo kan het werkgedeelte van het melkveebedrijf en het werkgedeelte van de zorgtak goed van elkaar gescheiden worden. Op deze manier kunnen de verschillende takken gescheiden blijven en kan er dus veilig en hygiënisch gewerkt worden.

Aan de kant van de zorgtak zou een opvanggedeelte komen. Dit zal bestaan uit een keuken, kamer, sanitair en eventueel slaapkamertjes. Daarachter zal een ruimte komen voor dagactiviteiten en de huisvesting van de zorgdieren. Hierbij valt te denken aan een binnen speelplek, paardenstallen voor een aantal paarden en opslag hooi/stro. Aansluitend een paardenbak voor het geven van therapeutische paardrijlessen. Naast de stal komen de paddocks (uitloop voor de paarden). En een speelweide met speeltoestellen voor de kinderen met een klein kinderboerderijtje. Hierbij valt te denken aan een paar kippen en konijnen. Onder begeleiding kunnen we met de kinderen naar de melkveestal.

Het is inmiddels duidelijk dat deze droom niet gerealiseerd kan worden op de huidige locatie i.v.m. het niet kunnen scheiden van het werkgedeelte van het melkveebedrijf en de zorgtak. Veiligheid en hygiëne kunnen daardoor niet gegarandeerd worden. Dit zijn essentiële onderdelen om een professionele zorgtak op te richten. Daarnaast mis je de ruimte om aparte voorzieningen te treffen zoals parkeergelegenheid, speel- en begeleidingsruimtes.

Zorgboerderijen

Een zorgboerderij is een agrarisch bedrijf waar mensen met een zorg- of hulpvraag een passende dagbesteding of werkplek vinden. De laatste jaren is de ontwikkeling van zorgboerderijen erg snel gegaan. Op dit moment ontvangen ongeveer 15.000 mensen zorg op een boerderij (Federatie Landbouw & Zorg, 2012).

Werkzame elementen van de zorgboerderij (Bron: www.auticomm.nl)

De praktijk laat zien dat boerderijen voor veel verschillende doelgroepen een gezondmakende omgeving zijn. Kinderen zien de zorgboerderij vaak niet als hulpverlening, maar ze gaan naar de boerderij om te spelen of te werken (Hassink, Elings, Ferwerda & Rommers, 2007). Daarnaast is er vraag naar zorg op maat en een zo gewoon mogelijk leven voor iedereen. De zorgboerderij past in de gewenste vermaatschappelijking van de zorg, omdat mensen er onderdeel worden gemaakt van de samenleving (Federatie Landbouw & Zorg, 2012). De ontwikkeling hiervan sluit aan bij de trend dat een deelnemer of zijn vertegenwoordiger vormen van hulpverlening zoeken, waarbij de deelnemer zelf een actieve rol speelt en aan wordt gesproken op eigen kracht (Elings, 2011). Zorgboerderijen zijn daarom een aansprekende zorgvoorziening voor diverse doelgroepen. Ze zijn een goed voorbeeld van voorzieningen in de samenleving die georiënteerd zijn op empowerment en eigen kracht van de deelnemers (Hassink, 2009).

In meerdere onderzoeken komt naar voren welke specifieke eigenschappen zorgboerderijen bezitten, waardoor ze een positieve werking hebben op diverse doelgroepen, waaronder kinderen met ASS. Hieronder worden deze kenmerken beschreven.

Natuurlijke omgeving

Een belangrijk aspect van de boerderij is dat het een omgeving vol leven is. Er is contact met mensen, planten en dieren. Hierdoor ervaren deelnemers allerlei primaire levensprocessen, zoals geboorte, dood, groei, seksualiteit en rang- en pikorde. Er is mogelijkheid te werken in de buitenlucht. Bovendien is er veel ruimte. Door alle natuurlijke processen wordt de leefwereld verrijkt (Hassink, 2009; Hassink, 2006; Hassink & Ketelaars, 2003).

Structuur

De indeling van de werkdag en de seizoensgebonden activiteiten zorgen voor een duidelijke structuur en een vast ritme. De structuur is vaak aanwezig door de vaste tijden waarop koffie wordt gedronken en geluncht. Vooral diergerelateerde activiteiten zorgen voor dit vaste ritme en de structuur, zoals het melken, voeren, uitmesten en verzorgen van dieren. Dit gebeurt vaak op vaste tijdstippen (Hassink & Ketelaars, 2003).

Noodzakelijke werkzaamheden

Dieren en planten hebben verzorging nodig. Dieren spreken aan op het verantwoordelijkheidsgevoel van mensen. Een dier is voor het leven en welzijn afhankelijk van de verzorging die het krijgt. Productie op een bedrijf zorgt ervoor dat het werk duidelijk en inzichtelijk is, daarnaast zorgt de noodzaak voor aanspraak en voldoening bij deelnemers. De noodzakelijkheid van werkzaamheden zorgt voor een gevoel van 'zinnig bezig zijn'. De werkzaamheden moeten wel gebeuren, maar deelnemers mogen vaak hun eigen tempo bepalen. Hierdoor is de werkdruk niet hoog (Hassink 2006; Hassink & Ketelaars, 2003).

Variatie in werkzaamheden

Op zorgboerderijen is een gevarieerd aanbod in activiteiten, voor ieder wat wils. Werken met dieren, tuin- of akkerbouw, maar ook andere taken, zoals het helpen met de lunch, werken in de winkel of onderhoud op het erf. Deelnemers hebben hierdoor de mogelijkheid nieuwe vaardigheden te ontwikkelen en te blijven leren (Hassink & Ketelaars, 2003).

Sociale gemeenschap

Naast bovengenoemde eigenschappen van een boerderij geldt dat er op zorgboerderijen een niet-medische sfeer hangt. Het is een alledaagse omgeving. Er gelden andere regels. Deelnemers voelen zich er veelal veilig. Vaak wordt er gekeken naar het kunnen en de mogelijkheden van een deelnemer, niet naar de beperking. De boer, zijn gezin, het personeel en de deelnemers vormen over het algemeen een gezellige sociale gemeenschap (Hassink, 2006; Hassink & Ketelaars, 2003). De 'social exchange theorie' (Vaux, 1998) laat zien dat sociale relaties lonen en belonen. Mensen kunnen elkaar aanvullen en zijn waardevolle bronnen voor elkaar. Deelnemers waarderen de kleinschaligheid en de mogelijkheid om contacten op te bouwen (Hassink, 2009). Vaak zijn er naast alle deelnemers nog veel andere mensen bij de boerderij betrokken, zoals burens, een veearts of een voerleverancier. Dit levert een grote verscheidenheid aan mensen waar deelnemers mee in aanraking komen en daarmee een bijdrage aan de sociale ontwikkeling (Hassink, 2006; Hassink & Ketelaars, 2003).

Sociale contacten

Alle doelgroepen blijken tevens verbetering te laten zien op het gebied van de sociale contacten. Ze leren nieuwe mensen kennen. Deelnemers kunnen in een veilige omgeving sociaal gedrag oefenen en daardoor ontwikkelen (Hassink et al., 2007). Door het samen werken op de boerderij met de boer en andere medewerkers ontstaat er een sfeer van gelijkwaardigheid. Door het centraal stellen van de mogelijkheden van een deelnemer ontstaat er positieve aandacht. Deelnemers leren dat ze kwaliteiten hebben en deze ook toe kunnen passen (Elings, 2011).

De zorgboerderij is een prikkelarme en activerende omgeving. De omgeving is overzichtelijk. Dit betekent dat kinderen met ASS de informatie beter kunnen verwerken. De dagelijks terugkerende activiteiten en de landelijke omgeving bieden structuur, duidelijkheid en veiligheid. Dit zijn belangrijke voorwaarden om verder te kunnen ontwikkelen (Hassink et al., 2007).

Specifieke effecten van landbouwhuisdieren op kinderen met ASS (Serpell, 1999):

- dieren helpen om verhaal te vertellen;
- dieren helpen bij het maken van contact;
- dieren helpen angsten te overwinnen;
- dieren bieden troost en steun;
- dieren bewerkstelligen gedragsveranderingen.

Veel mensen hebben een nauwe band met dieren. Dieren hebben geen verborgen agenda en oordelen niet. Dieren zijn tevens vaak een aanknopingspunt voor gesprekken (Dieren in zorg en welzijn, 2011).

Gezondheid

Ook op het gebied van gezondheid zijn bijzondere conclusies te trekken. Zo komt naar voren dat kinderen op een boerderij minder kans hebben op het ontwikkelen van allergieën (Longfonds 2006). Maar ook vooruitgang in voedingsproblematiek wordt gesignaleerd. Zo ziet men een beter opname van voedsel en toename van de conditie (Wageningen UR 2011)

Samenvatting; Werkzame elementen van de zorgboerderij

Kinderen zien de zorgboerderij vaak niet als hulpverlening (Hassink et al., 2007). Zorgboerderijen passen in de gewenste vermaatschappelijking van de zorg, omdat mensen er onderdeel worden gemaakt van de samenleving (Federatie Landbouw & Zorg, 2012). Zorgboerderijen zijn georiënteerd op empowerment en eigen kracht van de deelnemers (Hassink, 2009). De boerderijen hebben veel elementen, waardoor ze positieve effecten opleveren voor verschillende doelgroepen. Het is een omgeving vol leven met allerlei levensprocessen waar men van leert. Van nature is er op zorgboerderijen duidelijke structuur en een vast ritme, onder andere door de aanwezige diersoorten. Er zijn noodzakelijke en dus zinvolle activiteiten en werkzaamheden, welke veelal erg gevarieerd zijn. Op zorgboerderijen hangt een niet-medische sfeer en het is een alledaagse omgeving, wat zorgt voor een veilig gevoel. De mensen vormen er vaak een sociale gemeenschap. De nadruk op eigen kracht en empowerment van deelnemers lijken op een natuurlijke manier te bestaan op een zorgboerderij, dit komt onder andere door de individuele benadering, betrokken relaties en de integratie in de samenleving (Hassink, 2009; Hassink, 2006; Hassink & Ketelaars, 2003).

Er is nog maar weinig wetenschappelijk onderzoek gedaan naar effecten van zorgboerderijen (Elings, 2011). Er is nog geen enkel wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van zorgboerderijen op kinderen met ASS (Schellingerhout et al., 2010). Uit studies is gebleken dat zorgboerderijen invloed kunnen hebben op het fysiek, mentaal en sociaal welbevinden van deelnemers. De lichamelijke conditie verbetert en de energie neemt toe. Het zelfvertrouwen wordt groter. Tevens verbeteren de sociale contacten (Hassink et al., 2007). De zorgboerderij is een prikkelarme en activerende omgeving. De dagelijks terugkerende activiteiten en de landelijke omgeving bieden structuur, duidelijkheid en veiligheid. Dit zijn belangrijke voorwaarden om verder te kunnen ontwikkelen (Hassink et al., 2007). Specifieke effecten van landbouwhuisdieren op kinderen met ASS zijn het helpen een verhaal te vertellen, contact maken, angsten overwinnen, troost en steun geven en zorgen voor gedragsveranderingen (Serpell, 1999).

Er zijn zoveel bronnen en onderzoeken te noemen naar de effecten van zorglandbouw, maar hopelijk geeft dit een goed beeld. Hieronder een verwijzing naar een aantal onderzoeken, rapporten die gepubliceerd zijn;

<http://edepot.wur.nl/171314>

http://www.auticomm.nl/docs/2012/eindversie-scriptie-empowerment-van-kinderen-met-ass-op-de-zorgboerderij_1.pdf

<http://research.longfonds.nl/database/allergie-en-astma-bij-boerderijkinderen-en-kinderen-van-vrije-scholen>

Behoeftte aan zorgboerderijen in de omgeving

Binnen de gemeente Aalburg is er 1 zorgboerderij actief. Dit is zorgboerderij "Den Hill" in Babylonienbroek. Deze zorgboerderij is gericht op mensen in de leeftijdscategorie 15-35 jaar. Buiten de gemeente Aalburg zijn er "De Enghoeve" in Uitwijk, "Hoeve Kraaiveld" in Sleeuwijk, "De boer op" in Dussen, "Zorgboederij Giersbergen" in Drunen en "BuitenGewoon" in Raamsdonk. Hierbij bieden alleen "De Enghoeve" in Uitwijk en "BuitenGewoon" in Raamsdonk dagbesteding voor kinderen (met stoornissen in het autistisch centrum/ADHD) vanaf 4 jaar aan.

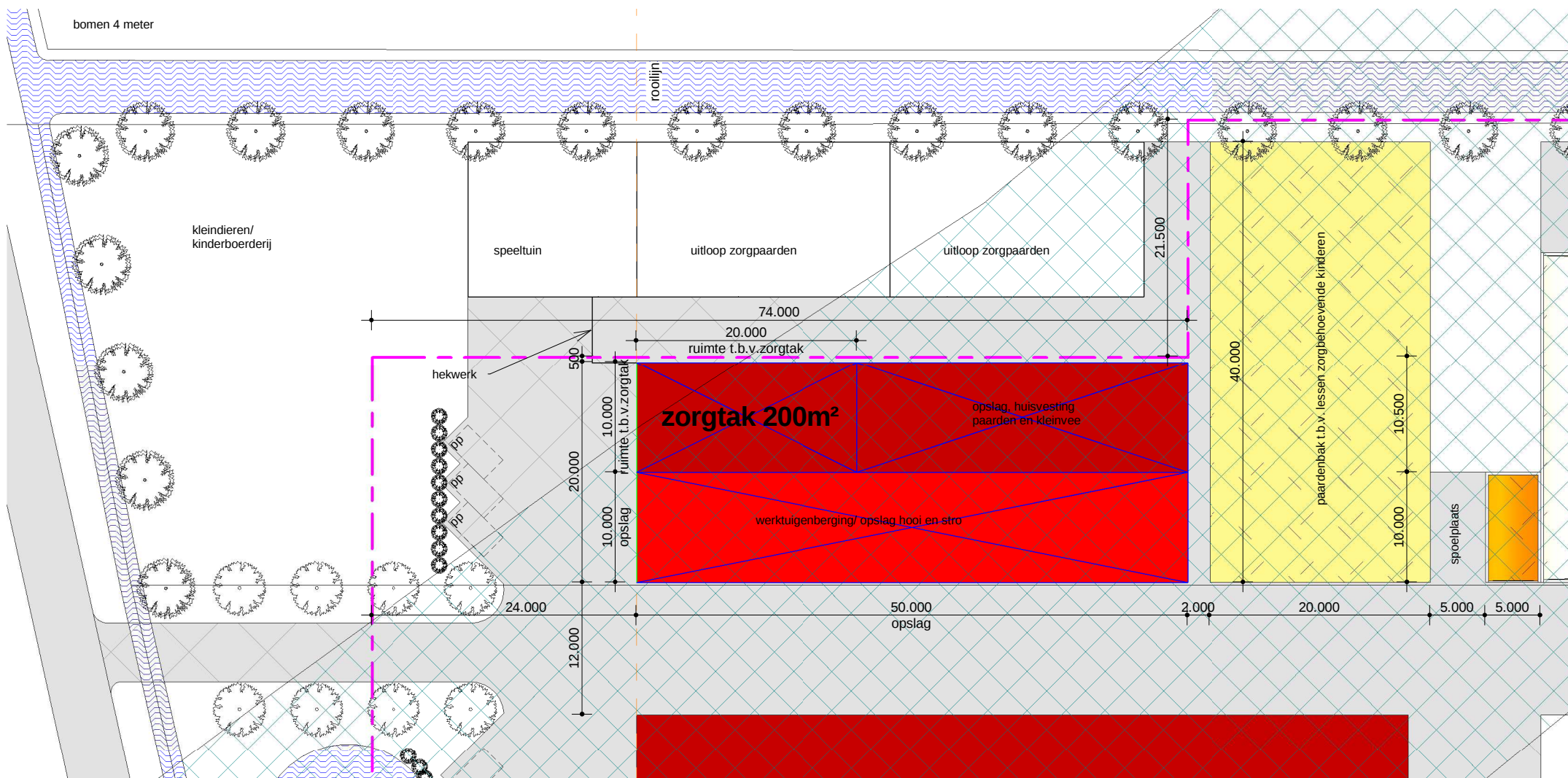
Voor de doelgroep met een medische zorgvraag zijn helaas geen opvang mogelijkheden in de omgeving. En zeker niet op een boerderij. De enige mogelijkheid in de provincie Brabant voor ouders is "Medkid" in Breda of "Het Wollige Schaap" in Landhorst.

Wij willen opvang aanbieden aan zowel kinderen met een ontwikkelingsgerichte als medische zorgvraag. En dit al vanaf 0 jaar.

Het is moeilijk om een objectieve beoordeling te maken naar de behoefte voor deze doelgroep, maar zowel geluiden vanuit mijn werk als verpleegkundige in de KinderThuisZorg als uit de omgeving wekken de indruk dat er een groeiende behoefte is aan gerichte zorg voor kinderen. Dat deze plaats kan vinden op een boerderij in een landelijke omgeving is een grote meerwaarde zoals hierboven in meerdere onderzoeken is gebleken. Daarnaast heb ik laatst contact gehad met iemand die therapeutische paardrijlessen verzorgd en ook zij ervaart een sterk groeiende vraag naar deze lessen.

Wij zijn van mening dat ons voornemen voor een zorgtak, specifiek gericht op kinderen, een grote meerwaarde is voor onze omgeving.

Renvooi situatie

- bebouwing nieuw
- nieuwe erfverharding
- opslag ruwvoer
- vaste mestopslag
- watergang
- gewenst bouwblok
- archeologische gebied

WERKNO.	OPDRACHTGEVER		HANDTEKENING OPDRACHTGEVER
LAN003	V.O.F. Lankhaar p/a Kleibergsestraat 18a, 4266 GB Eethen		
BLAD	PROJECTADVISEUR		
S.I.02	J. Verweij		
	DATUM	17-06-2014	GETEKEND K. de Weerd
	WIJZIGING	A 16-07-2014 KdW	SCHAAL 1:500
		B	
		C	
	© COPYRIGHT 2010 ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN		

Stalbouw.nl - Industrieweg 22c - 3738 JX

Maartensdijk T 0346 - 21 46 86 F 0346 - 21 47 11 E info@stalbouw.nl I www.stalbouw.nl

STALBOUW
stalontwerp met visie

Hoi Kristel,

Hierbij een bevestiging van mijn gesprek met het zorgloket van de gemeente Aalburg.

Veel sterkte vandaag.

Gr. Danielle

Verzonden vanaf Samsung Mobile

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: Mieke Kersten <M.Kersten@Aalburg.nl>

Datum: 22-06-2015 12:38 (GMT+01:00)

Aan: "'danielleherwijnen@hotmail.com'" <danielleherwijnen@hotmail.com>

Onderwerp: Gesprek met gemeente

Beste Danielle,

Wij zijn inderdaad met elkaar in gesprek geweest en heeft u een goede uitleg gegeven van u mogelijkheden.

We kijken positief aan tegen u initiatief maar kunnen niet garanderen en berekenen hoeveel behoefte hieraan is.

Het is natuurlijk aan de cliënt en zijn haar ouders/verzorgers welke voorkeur voor zorgaanbieder men heeft. Dit is ook met u besproken.

Wij wensen u succes met het starten van een zorgboerderij.

Met vriendelijke groet,

M.E. (Mieke) Kersten
hoofd afdeling Back-Office gemeente Aalburg

☎ (0416) 69 87 22

✉ m.kersten@aalburg.nl

🌐 www.aalburg.nl

📍 Grote Kerkstraat 42, 4261 BE Wijk en Aalburg

Beste heer/mevrouw,

Een tijdje geleden heb ik een gesprek gehad bij jullie op het zorgloket in Wijk en Aalburg met Mieke over mijn voornemen voor een zorgboerderij. Dit zal gerealiseerd gaan worden na onze bedrijfsverplaatsing aan de Oude Weidesteeg in Eethen. Hierbij wil ik graag de mogelijkheid voor opvang en begeleiding bieden aan kinderen met een ontwikkelingsgerichte hulpvraag. Het gesprek is positief verlopen en er werd aangegeven dat hier zeker behoefte aan is in de gemeente Aalburg.

Nu wil de gemeente Aalburg graag een bevestiging hebben op papier van dit gesprek zodat dit meegenomen kan worden in de ruimtelijke onderbouwing richting provincie i.v.m. de bedrijfsverplaatsing. Willen jullie op papier bevestigingen dat ik met jullie in gesprek ben geweest en dat er vanuit het zorgloket positief tegen de zorgboerderij wordt aangekeken evenals de behoefte hieraan?

Mocht u nog vragen hebben, dan hoor ik dat graag.

Mvg,

Danielle Lankhaar-van Herwijnen

Op onze e-mail is een voorbehoud van toepassing, voor meer informatie kijk op www.aalburg.nl